

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Dysleksja rozwojowa to zaburzenie uczenia się szeroko znane ludziom nie zajmującym się profesjonalnie edukacją. Należy ona do grupy zaburzeń nazywanych specyficznymi zaburzeniami uczenia się i przejawia w zaburzeniu umiejętności płynnego i dokładnego czytania. Często łączy się również z problemami z pisownią. Trudności spotykane przez osoby z dysleksją są dla nich tym bardziej dotkliwe, iż w krajach rozwiniętych (np. Polsce) umiejętność czytania stanowi podstawowy wymóg codziennego życia (w pracy czy edukacji, ale także rozrywce).

Tym bardziej niepokojące wydają się być doniesienia o rosnącym odsetku osób cierpiących na specyficznych zaburzeń uczenia się. Problemy z czytaniem mogą zamknąć niejedną ścieżkę kariery, czy doprowadzić do zaniżenia poczucia własnej wartości dzieci, młodzieży i dorosłych dotkniętych tymi zaburzeniami. Z tego też powodu badania dotyczące przyczyn dysleksji; funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego osób nią dotkniętą; czy też poszukujące sposobów przeciwdziałania jej efektom zdają się być niezwykle istotne.

Rozwój wiedzy o zaburzeniach powinien postępować w parze z rozwojem teorii, opisujących funkcjonowanie różnych procesów psychicznych uznawanych za kluczowe w przypadku danej choroby. Podobnie nowe możliwości pozyskiwania i analizy danych powinny kierować badaczy ku ponownemu podnoszeniu pewnych zagadnień, szczególnie tych w przypadku których narasta najwięcej niepewności. Niniejszy projekt stawia sobie za cel zbadanie funkcjonowania pamięci osób z rozwojową dysleksją w ujęciu nowych podejść teoretycznych dotyczących funkcjonowania ludzkiej pamięci, które praktycznie nie były jak dotąd stosowane w tym aspekcie. Są nimi teoria rozmytego śladu oraz hipoteza podwójnego przypomnienia. Ponadto, przeprowadzenie ich przy wykorzystaniu bardziej wyrafinowanych metod analizy danych, pozwalających na badanie funkcjonowania pamięci na poziomie elementarnych procesów. Modele wielomianowe dostarczają wiedzy niedostępnej przy użyciu standardowych metod analizy. Pozwoli to dogłębnie zbadać różnice między osobami dotkniętymi rozwojową dysleksją a osobami bez zaburzeń uczenia się.

W efekcie otrzymane wyniki pozwolą lepiej poznać specyfikę funkcjonowania pamięci osób z dysleksją, otwierając tym samym nowe możliwości w zakresie nauczania. Wskazując pedagogom na mocne i słabe strony pamięci osób cierpiących z powodu dysleksji pozwolą układać lepiej dostosowane program nauczania i stawiać przed uczniami bardziej adekwatne wymagania. Zaś w kontekście terapeutycznym z jednej strony pozwolą na rozszerzenie metod diagnozowania (specyficzny profil funkcjonowania pamięci będzie mógł stanowić jeden ze wskaźników występowania dysleksji u badanej osoby). Z drugiej zaś wyniki badań wskazać mogą na nowe ścieżki dotyczące prowadzenia terapii osób z dysleksją (np. trenowanie pewnych procesów czy strategii pamięciowych).